

OSADY ŚCIEKOWE

oznaczanie suchej masy

Oczyszczalnia ścieków przetwarza produkt wejściowy jakim są ścieki do produktu wyjściowego jakim jest czysta woda, sucha masa osadów ściekowych, nawóz mineralno-organiczny, biogaz. Gospodarka osadowa w oczyszczalni ścieków polega na procesach fizycznych, chemicznych i biologicznych, które zmniejszają objętość osadów oraz eliminują możliwość powstawania uciążliwych zapachów. Metoda biologiczna oczyszczania ścieków polega na hodowli mikroorganizmów w postaci kłaczkowatej zawiesiny - osad czynny. Mikroorganizmy osadu czynnego wykorzystują zanieczyszczenia znajdujące się w osadach w tlenowych procesach przemiany materii jako źródła energii lub substancje budulcowe. Ilość osadu czynnego jaka powstaje w procesach fizykochemicznych i biochemicznych musi być okresowo kontrolowana, gdyż zbyt duża gęstość osadu uniemożliwia skuteczne napowietrzanie komory osadu czynnego. Miernikiem ilości osadu czynnego jest sucha masa osadu, którą szybko i dokładnie można wyznaczyć wykorzystując wagosuszarki produkcji firmy Radwag.

Nota aplikacyjna zawiera podstawowe informacje dla procesu walidacji metody suszenia osadów ściekowych z wykorzystaniem wagosuszek serii MA R, MA X2, MA X7 i MA 5Y produkcji firmy Radwag Wagi Elektroniczne. Nota aplikacyjna może być podstawą dla opracowania własnej metodyki suszenia uwzględniającej specyficzne cechy badanego produktu.

Sucha masa osadów ściekowych

Metoda z wykorzystaniem promieniowania IR

Centrum Metrologii Badań i Certyfikacji, Radwag Wagi Elektroniczne, Polska

Toruńska 5, 26-600 Radom, Polska +48 48 386 60 00, e-mail:office@radwag.com, www.radwag.com

TERMINY

DOKŁADNOŚĆ oznaczenia zawartości wody / masy suchej to różnica między wynikiem zawartości wody / masy suchej otrzymanym w metodzie wagosuszarkowej a wynikiem zawartości wody / masy suchej jaki otrzymano susząc tę samą próbkę metodą referencyjną.

PRECYZJA – stopień zgodności pomiędzy niezależnymi wynikami badania otrzymanymi w ustalonych warunkach. Miarą precyzji jest odchylenie standardowe z serii kilku pomiarów.

METODA REFERENCYJNA

Masa sucha osadów ściekowych była określona zgodnie z wymaganiami normy PN-EN 12880 „Charakterystyka osadów ściekowych – Oznaczenie suchej pozostałości i zawartości wody.

PRZYGOTOWANIE PRÓBKII

Ciekłe osady ściekowe stanowią zazwyczaj mieszaninę, która dość szybko ulega sedymentacji. Próbki o strukturze ciekłej przed badaniem były wymieszane a do badań pobrano jednorodną część każdej próbki. Pozostałe próbki osadów ściekowych nie wymagające mieszania suszono w takim stanie w jakim występują (stan stały, częściowo półpłynny).

AKCESORIA

Suszarka, piasek kwarcowy, naczynia wagowe z przykrywką, bagietki, waga AS 220.X2, łyżeczka laboratoryjna.

OPIS METODY

Zważyć szklane naczynia ze szklaną bagietką oraz wstępnie wysuszonym piaskiem kwarcowym w ilości ok. 15 g. Próbkę półpłynną o masie ok. 5 g wymieszać a następnie umieścić w szklanych naczyniach wagowych na wstępnie wysuszonym piasku kwarcowym. Próbkę z piaskiem wymieszać szklaną bagietką, która należy pozostawić w naczyniu. Zastosowanie piasku jako podłoża ma na celu wyeliminowanie zjawiska tworzenia się skorupy na powierzchni suszonej próbki. Ponownie zważyć naczynia i określić rzeczywistą masę analizowanej próbki wykorzystując wagę o dokładności ważenia 0.1 mg (AS 220.X2). Naczynia wagowe z próbką i przykrywkami umieścić w suszarce laboratoryjnej o regulowanej temperaturze. Próbki suszyć w temperaturze 105°C w czasie 3 godzin. Po tym czasie naczynia wyjąć, umieścić w eksykatorze do ostygnięcia a następnie zważyć. Ponownie umieścić próbki w suszarce laboratoryjnej i dosuszać próbki w czasie 30 minut. Ponownie próbki ostudzić i zważyć. Proces powtarzać do momentu uzyskania stałej masy próbki lub gdy zarejestruje się wzrost masy próbki po dosuszeniu. Wyliczyć zawartość masy suchej jako iloraz masy próbki po suszeniu (m_2) i masy próbki przed suszeniem (m_1)

WYNIKI

Nazwa próbki	Osad po suszarni	Osad przefermentowany po odwirowaniu	Osad z komory defosfatacji
Masa sucha (%)	98.32	5.96	0.84
Odchylenie standardowe (%)	0.14	0.25	0.05

OSAD ŚCIEKOWY – SUCHA MASA WYZNACZANA METODĄ WAGOSUSZARKOWĄ

Zakres optymalizacji metody suszenia osadu ściekowego jest zależny od struktury badanej próbki, ciało stałe – próbka półpłynna. Zazwyczaj optymalizacja ma celu uzyskanie wyniku dokładnego w możliwie krótkim czasie.

PRZYGOTOWANIE PRÓBKII

Próbka powinna być przechowywana w szczelnie zamkniętych pojemnikach (opakowaniach). Próbki półpłynne wymieszać przed badaniem, próbki stałe rozdrobnić mechanicznie do postaci mniejszych cząstek.

AKCESORIA

Wagosuszarka serii MA R, MA X2, MA X7 lub MA 5Y, szklane naczynia wagowe z przykrywką, tyczeczka laboratoryjna, piasek kwarcowy.

OPIS METODY

Ustawić parametry suszenia podane poniżej. Rozdrobnione mechanicznie próbki stałe - pobrać próbkę o masie ok. $1.5 \div 2$ g i rozmieścić cienką warstwę na całej powierzchni szalki. Próbki o zawartości masy suchej ok. 20 % ÷ 30 % rozsmarować próbkę o masie ok. $2 \div 3$ g cienką warstwę na powierzchni szalki. Próbki półpłynne – umieścić próbkę w ilości ok. $2 \div 3$ g na piasku kwarcowym. Zamknąć komorę suszenia – ręcznie lub automatycznie.

PARAMETRY SUSZENIA / WYNIKI

Nazwa próbki	Osad po suszarni	Osad przefermentowany po odwirowaniu	Osad z komory defosfatacji
Profil suszenia	Standard		
Temperatura suszenia	90°C	105°C	105°C
Masa próbki (g)	~ 2.5	~ 2.2	~ 1.8
Zakończenie analizy	Auto 2		
Masa sucha (%)	97.10	5.89	0.79
Odchylenie standardowe (%)	0.37	0.12	0.02
Czas analizy $\bar{x}$ (min)	03:35	08:24	14:05

DOKŁADNOŚĆ METODY MA R, MA X2, MA X7, MA 5Y

Nazwa próbki	Osad po suszarni	Osad przefermentowany po odwirowaniu	Osad z komory defosfatacji
Masa sucha (%) - Ref.	98.32 ± 0.14	5.96 ± 0.25	0.84 ± 0.05
Masa sucha (%) - MA	97.10 ± 0.37	5.89 ± 0.12	0.79 ± 0.02
Dokładność analizy (%)	1.22	0.07	0.05

ZASTRZEŻENIE

Opisana metoda została zweryfikowana przez Laboratorium Badawcze, jednakże przedstawione wyniki nie uwzględniają czynników wynikających z różnorodności specyfiki testowanych próbek, umiejętności personalnych operatorów jak i zdolności pomiarowej stosowanych przez użytkowników wagosuszarek. Z tego względu Radwag nie może ponosić odpowiedzialności za stosowanie przedstawionych parametrów suszenia, ale mogą one być wykorzystane dla opracowania własnej metodyki suszenia.

